

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ПІВНІЧНОГО ОФІСУ ДЕРЖАВНОЇ АУДИТОРСЬКОЇ СЛУЖБИ
В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ЧЕРКАСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, М. ЗАПОРІЖЖЯ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ, М. ХАРКІВ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ, М. МАРІУПОЛЬ
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ, М. РИГА, ЛАТВІЯ
ЧЕНСТОХОВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, М. ЧЕНСТОХОВА, ПОЛЬЩА
КАРЛОВ УНІВЕРСИТЕТ, М. ПРАГА, ЧЕХІЯ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»

*Матеріали XVII міжнародної науково-практичної конференції
молодих вчених, аспірантів і студентів*

26-27 листопада 2020 року

Черкаси, ЧДТУ, 2020

УДК 336 (477) (063)

ББК 65.261я431

А 43

Актуальні проблеми фінансової системи України [Електронний ресурс]: матеріали XVII міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів і студентів: Черкаський державний технологічний університет, 26 - 27 листопада 2020 року. Черкаси, 2020. 232 с.

Основною метою конференції є вирішення актуальних проблем та вдосконалення фінансової системи України, грошово-кредитних механізмів регулювання економіки, управління фінансово-економічним потенціалом суб'єктів господарювання, розвитку банківської системи та інших актуальних проблем економічної науки.

Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова організаційного комітету: *Григор О.О.* – д.політ.н., доцент, ректор Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Заступник голови: *Демиденко В.В.* – к.е.н., доцент, декан факультету економіки та управління Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Члени оргкомітету:

Гончаренко І.Г. – д.н.держ упр., професор, завідувач кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Березіна О.Ю. – к.е.н., професор, професор кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Петкова Л.О. – д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки та бізнесу Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Манн Р.В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та управління Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Покатаєва О.В. – д.е.н., професор, проректор Класичного приватного університету, м. Запоріжжя.

Балуєва О.В. – д.е.н., професор, проректор з наукової роботи Донецького державного університету управління, м. Маріуполь.

Лебідь О. В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, м.Харків.

Бережна Л.В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Dorota Jelonek, – PhD, Czestochowa University of Technology, Department of Management (Czestochowa, Poland).

Wadim Strielkowski – Ph.D., associate professor at Charles University, Prague, Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences Charles University in Prague, Prague (Czech Republic), University of Cambridge, Cambridge Judge Business School.

Голова секретаріату: *Шевченко Анна Михайлівна* – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є безперечними. Разом з тим, вважаємо можливим їх публікацію з метою обговорення.

ВИКОНАТИ ЗОВСІМ.

Література:

1. Третьяк Г. С. Державне регулювання економіки та економічна політика: навчальний посібник / Г. С. Третьяк, К. М. Бліщук. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2011. – 128 с.
2. Яковенко Р. В. Економічна теорія : конспект лекцій та тестові завдання / Р. В. Яковенко. – Кропивницький: ЦНТУ, 2019. – 98 с.
3. Методи державного регулювання економіки [Електронний ресурс]. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <https://goo-gl.su/2tiZKNCf>.
4. Koliada T., Muzychenko G. Evaluation of the State Intervention to the Country Economy by Global Democratic Markers. Scientific Development and Achievements. London. 2018. P. 421-432.

UDC 336.1

Mann R. – doctor of economics, professor at the department of the economics and management,

Slynko M. – lecturer at the department of the economics and management, candidate of the educational and scientific level of higher education of Ph.D. by specialty 051 “Economics”

Cherkasy State Technological University

BUDGETING AND PLANNING IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

In the condition of the competition in the educational services market in front of the higher education institutions actualized such tasks, as the strengthening of the competitive advantages, an increase of the investment attractiveness, optimization of the using the financial resources.

We cannot disagree with the opinion of Varpayeva I.A. and Treushnikov R.V. that, as a subject of the services market, the higher education institutions are subject to the principles and the laws of the market economy, in which the degree of the state social goals achievement in education is largely determined by the success of universities commercial activities [1]. This circumstance dictates the need to form in higher education institutions an effective financial planning system based on budgeting, focused on improving the efficiency of the resources (financial, material, labor), involvement in the planning process of free economic responsibility centers, coordination of their interests, increasing financial stability higher education.

As an integral part, one of the management functions - planning - budgeting is the developing process, monitoring, adjusting, and evaluating the implementation budgets in the implementation of various activities of the higher education institutions and the

consolidated budget as a whole. The budgeting system provides in higher education institutions:

- strategic financial planning;
- medium-term budgeting of the projects and the programs aimed at forming the competitive advantages of the university;
- optimization of the university structure based on the rational distribution of functions between its various divisions and the formation of responsibility centers for budget execution [2].

The practice of the activities the higher education institutions shows that the centers of responsibility can be administrative and service departments, departments (cost centers), libraries, dormitories (income centers), dining room (profit center), administration (investment center), and others [3]. Shalayeva N.I. and co-authors note that such responsibility centers, as a rule, independently conduct planning and accounting work, and have their own budget [4].

The objects of the budgeting are the statutory activities of the higher education institutions, the costs functional areas (eg, marketing, personnel management, information support, investment, etc.), as well as performance indicators of the higher education institutions.

As indicated by M.A. Batkivskiy, the task of budgeting the activities of the higher education institutions can be summarized:

- to the orientation the financial policy of the university on the solution the specific problems of its development;
- to implement all functions of the financial management in real-time;
- to note all financial flows that reflect the income and expenses of the university, in a single balance;
- to fix budgets for university departments;
- to ensure the material interest of the higher educational institution staff in the work result;
- to the comprehensive implementation planning of the educational institution activity [5].

Anyhow, budgeting should be considered as a component of the planning system, a link between strategic goals and operational objectives of the financial planning of the university. When developing the budget process, the university management should take into account such factors as the general level of the management culture, the nature of the delegation the powers and budgets. However, regardless of the chosen model of the budgeting system, it is necessary to ensure compliance with its principles such as targeted use of budget funds, completeness, unity, reliability, clarity, balance and budget approval, and also efficiency and economy of its use [6]. Obviously that, the budgeting system will be considered effective in case of excess of revenues over expenditures when performing their functions in higher education institutions. Thus stages the introduction of the budgeting in the financial planning system of the activity the higher educational institutions are:

- preparation - use in determining current and future prices, analysis of the financial position of the higher education institution, identification of its long-term operation and necessary costs, risk assessment, defined indicators for budget evaluation, and timing of its implementation;

- planning - the current and operational planning, which includes procedures for developing forecasts of income and expenditure of the higher education institutions, estimating the size and timing of cash gaps and liquidity surplus;

- functioning, formation, and approval - involve ensuring the functioning of the university as a whole and its individual units through funding from extra-budgetary sources, taking into account the established structure of expenditures, budget formation, and approval, as well as management of the higher education institutions taking into account budgets [7].

In the process of planning and budgeting, the activities of the higher education institutions are formed such types of plans as:

- income plan in terms of the activities, sources of financial support, types of services, and centers of financial responsibility;

- cost plan that reflects the planned need for various resources;

- plan the incomes and expenses in terms of activities;

- sources of the financial support and functional areas, which reflects the planned results of higher education institutions;

- cash flow plan, which reflects the planned receipts, payments, and planned cash balance, in terms of receipts and payments, activities, sources of financial support, and functional areas;

- investment plan in sources terms of the financial support and functional areas, which reflects the planned investment;

- procurement plan, which reflects the general need of the university in the procurement of the resources, goods, works, services necessary for the implementation of certain areas of its activities[8].

The formation of these plans is carried out to implement a program-targeted approach to budget planning in higher education institutions, based on the justification of the plan to achieve the result and the necessary resources. At the same time, the obvious advantage of such an approach is the shift of the emphasis from control over the targeted use of budget funds to the efficiency of their use.

Thus, budgeting is a key element of the financial planning and management decisions in higher education institutions, assessing the effectiveness of resources in the implementation the various activities, ensuring financial stability, management unity, and reconciling the interests of individual departments with the interests, goals, and objectives of the strategic development of the higher education in general.

References:

1. Astrakhantseva E.A. Accounting consulting from the standpoint of economic security // In the collection: Development of management consulting in the regions

*XVII міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»*

Collection of scientific articles on the materials of the II International scientific-practical conference. 2015. pp. 153–157.

2. Astrakhantseva E.A. The impact of professional ethics of an accountant on the economic security of the enterprise // Bulletin of the Siberian University of Consumer Cooperation. 2016. № 2 (17). pp. 20-23.

3. Batkivskiy M.A. The influence of budgeting the activities of universities on its efficiency and effectiveness / MA Batkivsky // New science: current state and ways of development. - 2016. - №7 (1). - p. 101-104

4. Varpayeva I.A. Indicators effectiveness in the system of budgeting the activities of the university / I.A. Varpayeva, RV Treushnikov // In the collection of scientific articles "Actual problems of economics and accounting". - Nizhny Novgorod, 2017. - p. 143-147

5. Goncharova N.A. Statement of the budgeting system in the university / H.A. Goncharova / In the collection of materials of the correspondence scientific-practical conference "Professionalization of the personality: theoretical and applied problems of psychology, professional education and economy". - Ekaterinburg, 2015. - p. 31-40

6. Жилина М.М. Implementation of the principles the corporate budgeting in the system of the financial planning of universities / MM Zilina // Economics and management: problems, solutions. - 2014. - №5 (29). - p. 2024

7. Makarcheva O.A. University budgeting / O.A. Makarcheva // In the collection of scientific works following the results of the international scientific-practical conference "Saratov region - 80 years: history, development experience, growth prospects" / Resp. ed. N.S. Yashin. - Saratov, 2016. - p. 22-23

8. Perestoronin S.A. Methodical aspects of the formation the risk-oriented system of financial planning and budgeting in high school / S.A. Perestoronin, VG Anuidinova // Economics, and management: problems, solutions. - 2016. - Vol.2. №8. - p. 253-258

УДК 336.1

Мороз Л. О. – здобувач вищої освіти групи ФБ-17-1

*Науковий керівник – Бедринець М.Д.,
к.е.н., доцент - завідувач кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул*

Університет державної фіскальної служби України

ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

Розвиток України зумовлений взаємодією різноманітної кількості чинників, які впливають на соціально-економічний розвиток країни. Глобалізація та перехід до постіндустріального суспільства, розвиток інновацій та цифрових

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. Питання розвитку фінансової науки

Гончаренко А. С. Теоретичні аспекти поняття «економіка знань»	3
Драгунов Д.М. Фінансове забезпечення сфери охорони здоров'я в умовах глобалізації	6
Ковальчук Н.О. Наукові підходи до визначення поняття «оборотні активи»	8
Макодай Т.С. Становлення та розвиток публічних фінансів в Україні	10

СЕКЦІЯ 2. Проблеми податкової, інвестиційної, бюджетної політики в Україні та шляхи її вдосконалення

Башинська А.В. Проблеми незбалансованості державного бюджету України	15
Дорошенко Я.О. Проблеми фінансування соціального захисту та соціального забезпечення в Україні	18
Лободіна З. М., Паньків А.Р., Осадчук Ф. Ю. Міжбюджетні трансферти як інструмент бюджетного механізму стійкого інклюзивного зростання держави	21
Лубкей Н.П. Проблеми фінансового забезпечення соціального захисту населення в Україні	24
Одінцов О.М. Вплив податкового навантаження на економічний розвиток вітчизняних сільськогосподарських підприємств	27
Онопрієнко Ю.В. Непряме оподаткування в Україні та шляхи його удосконалення	31
Письменна Т. В. Соціальні ризики у життєдіяльності людини: ефект трансформації	34
Погоріла Ю. В. Транснаціональні корпорації на світовому та українському ринках	38
Поліщук А.С. Методи дослідження економічного простору регіону	42
Пріхно І.М. Напрями зміцнення фінансової безпеки України	44

СЕКЦІЯ 3. Фінансова підтримка розвитку підприємницького сектору в Україні в реаліях сьогодення

Березіна О.Ю. Нефінансова звітність корпорації: сутність та принципи підготовки	49
Гаватюк Л.С. Сучасні проблеми системи управління оборотними активами вітчизняних підприємств та шляхи їх подолання	52
Громакова В.В. Тенденції оподаткування ІТ індустрії	56
Даценко А. О. Ринок лакофарбових матеріалів як частина фінансової системи України в реаліях сьогодення	58
Кеба А.П. Політика управління оборотними активами підприємства	61
Кішінець Д.С. Емісійна та дивідендна політика корпорації	63

Коледіна К.О. Фінансова підтримка інноваційного розвитку промислових підприємств України	66
Крамарчук С.П., Стрижак В.В., Мушинський А.А. Проблеми фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я	68
Настенко О.Р. Проблеми фінансового забезпечення соціальної сфери	72
Осян А.Є. Основні аспекти державної фінансової підтримки малого та середнього підприємництва	76
Пожар Є.П. Фінансова стійкість підприємства в умовах сьогодення	78
Сабліна Н. В. Система збалансованих показників у функціонуванні стратегічного фінансового контролінгу	81
Фенна М.М. Особливості функціонування туристичної галузі України в умовах глобалізації	86
Шептуха О.М. Кредитування сільськогосподарських підприємств: застосування польського досвіду	88

СЕКЦІЯ 4. Фінансові ринки, фінансові посередники

Alekseyenko L., Tulai O. Prudential regulation of insurance activities in the implementation of financial inclusion	91
Алексеєнко М.Д. Фінансові аспекти стабільності банківського сектора України	93
Бережна Д.А. Актуальні питання співробітництва України з міжнародними фінансовими організаціями	95
Кльок О.В. Особливості функціонування ринку цінних паперів України	98
Коломенська А.Р. Джерела та інструменти залучення фінансових ресурсів корпорації	102
Костіна О.Є. Публічні фінанси в Україні: сучасний стан та напрями реформування	104
Кравцова В. В. Тенденції розвитку міжнародних фінансових ринків	106
Лоцман С.В. Переваги та недоліки зовнішнього фінансування економічних реформ в Україні	108
Осадченко І.О. Оцінка фінансових інструментів RIO TINTO GROUP	110
Фісюк Е.В. Особливості розвитку фінансового ринку України в сучасних умовах	114

СЕКЦІЯ 5. Інновації та сучасні фінансові технології

Березюк-Рибак І. Р. Креативна економіка як драйвер економічного зростання України	118
Гончаренко А. С. Використання глобального інтелектуального капіталу на підприємстві	121
Дудченко Н.В. Переваги та недоліки використання криптовалюти	123
Евдокимов Б. М. Критерии оценки информации в процессе формирования аналитического обеспечения деятельности предприятия	126
Кондратенко Д.В. Шерінг-економіка: нові можливості для страхування	129

<i>Лещенко М.М.</i> Сучасні фінансові технології у міжнародній комерційній діяльності	132
<i>Стефанюк В.М.</i> Методи оцінки рівня конкурентоспроможності продукції	134
<i>Ярута В. І.</i> Цифровізація фінансових відносин як елемент трансформації економіки	137

СЕКЦІЯ 6. Питання менеджменту і маркетингу у фінансовому секторі

<i>Березін І.С.</i> Сталий розвиток України в умовах глобальної інтеграції	140
<i>Глушко В.С.</i> Особливості державного регулювання конкурентного середовища в Україні	143
<i>Март Р., Слунко М.</i> Budgeting and planning in higher education institutions	146
<i>Мороз Л. О.</i> Ефективність управління публічними фінансами в сучасних економічних умовах	149
<i>Нагорний Д. О.</i> Аналіз фінансової діяльності компанії APPLE	152
<i>Сергієнко О.А.</i> Конкурентне позиціонування регіонів у просторовому розвитку України	156
<i>Худенко М. М.</i> Європейські моделі для удосконалення місцевого самоврядування в Україні	158

СЕКЦІЯ 7. Актуальні питання розвитку банківської системи та забезпечення її фінансової стабільності

<i>Бережна Л.В.</i> Характеристика етапів єдиної процедури наглядових перевірок та оцінки SREP національного банку України	162
<i>Глазков Н.А.</i> Основні обмеження до реалізації Базель III	166
<i>Дядюра В.В.</i> Комерційні банки на валютному ринку України: сутність операцій та механізм їх здійснення	168
<i>Заболотня В.В.</i> Напрями модернізації фінансової системи України	170
<i>Запотічна Р. А.</i> Угода Базель III у контексті забезпечення фінансової стабільності банківської системи України	172
<i>Кваша О.В.</i> Розвиток інформаційної економіки у банківському секторі	174
<i>Лукашук М. В.</i> Банківське інвестиційне кредитування реального сектору економіки України: сучасний стан і можливості розвитку	177
<i>Печкан С.Б.</i> Валютні інтервенції Національного банку України як інструмент монетарної політики	182
<i>Самохіна А.</i> Сучасні виклики банківського кредитування та перспективи його розвитку	186
<i>Сіра Т.С.</i> Аналіз сучасного стану інвестиційної діяльності банків України	188
<i>Халабова О.О.</i> Аналіз сучасних підходів визначення кредитоспроможності позичальників на прикладі АТ АКБ «Львів»	192
<i>Ярута В.І.</i> Трансформація ролі та значення банківської системи у	195

забезпеченні макрофінансової стабільності держави

СЕКЦІЯ 9. Страхування в Україні: стан та тенденції розвитку	
Комнацький А.В. Страховий ринок України: проблеми та перспективи розвитку	198
Сторожук Е.Б. Розвиток страхового ринку на регіональному рівні	201
СЕКЦІЯ 10. Трансформація фінансового сектору під впливом світової пандемії COVID-19	
Байрак Н. О. Трансформація світового фінансового сектору під впливом пандемії COVID-19	204
Голубенко Ю.В. Вплив пандемії на функціонування банківської системи України	207
Гончаренко І.Г. Загальні тенденції розвитку страхового ринку в Україні під впливом пандемії	211
Кленікова С.М. Малий та середній бізнес: проблеми та перспективи розвитку під час пандемії COVID-19	213
Куллаб Д.Х. Підтримка бізнесу під час пандемії COVID-19	216
Кульбашина А.Р. Практичні аспекти реагування вітчизняних банків на виклики COVID-19	219
Самчук А.А. Вплив пандемії COVID-19 на кредитну діяльність банків	222
Slaveska C. Pandemic impact on bank lending	225

*XVII міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»*

Наукове електронне видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

**МАТЕРІАЛИ XVII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ, АСПІРАНТІВ І СТУДЕНТІВ**

26-27 листопада 2020 року

В авторській редакції

Гарн. Times New Roman. Обл.-вид. арк. 11,62.

Черкаський державний технологічний університет
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 896 від 16.04.2002 р.
бульвар Шевченка, 460, м. Черкаси, 18006.

Кафедра фінансів ЧДТУ finance@chdtu.edu.ua